

หลักสูตร การทำไม้กวาดดอกหญ้า จำนวน 23 ชั่วโมง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบ้านด่านลานหอย

- กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ
 กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ กลุ่มอาชีพช่างพื้นฐาน

1. ความเป็นมา

ไม้กวาด คือ อุปกรณ์สำหรับใช้ในการทำความสะอาดที่อยู่คู่กับคนไทยเรามาช้านาน ทุกบ้านต้องมีไว้เพื่อทำความสะอาดบ้าน หรือปัดหยากไย่ เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเป็นพื้นความรู้ความสามารถที่ได้รับการสั่งสมถ่ายทอดกันมา นำมาปรับใช้ร่วมกับความรู้ และประสบการณ์ของตนเอง ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง รวมถึงชาวบ้านในท้องถิ่น สืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษจนกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตอันยาวนานไม้กวาดดอกหญ้าทำมาจากดอกหญ้าที่เรียกว่าดอกหญ้าก้าง ซึ่งส่วนใหญ่จะเก็บได้ในช่วงเดือนธันวาคม มกราคม กุมภาพันธ์ แต่ในช่วงที่ดอกออกมากที่สุด จะอยู่ในช่วงต้นเดือนมกราคม ดอกหญ้าก้างเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ อยู่ตามเชิงเขา หรือพื้นที่สูง ซึ่งการทำไม้กวาดดอกหญ้าเป็นการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เวลาว่างหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวไร่เสร็จแล้ว ก็จะใช้เวลาว่างทำไม้กวาดไว้ใช้ในครัวเรือน และบางส่วนก็จะทำไม้กวาดเป็นอาชีพเสริม จำหน่ายภายในชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว

ดังนั้น หลักสูตรการทำไม้กวาดดอกหญ้า เป็นหลักสูตรที่เกิดจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย จากการสำรวจความต้องการที่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชน อีกทั้งสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ หลักสูตรการทำไม้กวาดดอกหญ้า ยังสามารถประกอบเป็นอาชีพเสริม และสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้

2. หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้าเพื่อการมีงานทำ มีหลักการจัดการเรียนดังนี้

1. เน้นคุณภาพของผลงาน ซึ่งต้องมีความคงทน สวยงาม ประณีต เป็นหลัก
2. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ให้เกิตรายได้ที่มั่นคง และยั่งยืนในอาชีพ
3. มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้
4. มุ่งเน้น คุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อลูกค้าเป็นสำคัญ

3. จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์และทักษะทางด้านอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเห็นช่องทางในการนำไปประกอบอาชีพอิสระด้วยตนเองได้
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดแก่บุคคลอื่นได้
4. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
5. ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและปฏิบัติงานอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า
6. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมในการประกอบอาชีพ
7. ให้เรียนมีความสามารถในการประกอบอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

4. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

5. ระยะเวลา

ทฤษฎี จำนวน 8 ชั่วโมง

ปฏิบัติ จำนวน 15 ชั่วโมง

6. โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1.1ให้สามารถอธิบายถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพและวิธีการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ได้ 1.2สามารถอธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้าได้ 1.3สามารถบอกแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า 1.4บอกทิศทางการประกอบอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์	1.1ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า 1.2ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า -ความต้องการของตลาด -การคำนวณต้นทุนราคาขาย -การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ -การส่งเสริมการขาย 1.3แหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น 1.4ทิศทางการประกอบอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์	1.1ศึกษาข้อมูลเอกสารแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทำไม้กวาดดอกหญ้า เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า1.2แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มและสรุปองค์ความรู้ 1.3ครู ผู้เรียน และผู้รู้ร่วมกันอภิปรายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้าและทิศทางความก้าวหน้า และพัฒนาอาชีพการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า เช่นการประกอบกิจการความต้องการของตลาด การต่อยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์ฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติความคุ้มค่าและความต้องการของตลาด	3	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2.	ทักษะการประกอบอาชีพ	<p>2.1ให้สามารถอธิบายขั้นตอนของการเตรียมการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า</p> <p>2.2ให้สามารถบอกวิธีการเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ อัตราส่วนการผสมน้ำยาที่ใช้ในการทำไม้กวาดดอกหญ้าได้</p> <p>2.3ให้สามารถฝึกปฏิบัติการทำไม้กวาดดอกหญ้าตามกระบวนการและขั้นตอนได้และนำเทคนิคความรู้ที่มีผลิตไม้กวาดในรูปแบบต่างๆได้</p> <p>2.4สามารถออกแบบการทำไม้กวาดดอกหญ้ารูปร่างแบบต่างๆได้อย่างหลากหลาย</p>	<p>2.1ความรู้พื้นฐานด้านการทำไม้กวาดดอกหญ้า</p> <p>-อุปกรณ์การทำไม้กวาดดอกหญ้า</p> <p>-ความรู้เกี่ยวกับการสาน</p> <p>-การจัดการควบคุมคุณภาพการสาน</p> <p>2.2ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า</p> <p>-เตรียมคน</p> <p>-เตรียมสถานที่</p> <p>*พื้นที่สำหรับเตรียมการทำไม้กวาดดอกหญ้า</p> <p>*เตรียมพื้นที่สำหรับการจัดเก็บผลิตภัณฑ์ไม้กวาดดอกหญ้า</p> <p>2.3เตรียมวัสดุอุปกรณ์</p> <p>-วัสดุในการทำไม้กวาดดอกหญ้า</p> <p>2.4ขั้นตอนการฝึกทักษะการทำไม้กวาดดอกหญ้า</p>	<p>2.1จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการทำไม้กวาดดอกหญ้า</p> <p>2.2วิทยากรบรรยายพร้อมสาธิตวิธีการทำไม้กวาดดอกหญ้า</p> <p>2.3อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลุ่ม</p> <p>2.4ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง</p> <p>2.5จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้สถานประกอบการ พร้อมจัดบันทึก</p> <p>2.6ดำเนินการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร</p>	2	15

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3.	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	3.1ผู้เรียนสามารถบอกแหล่งทุน/ระดมทุนได้ 3.2ผู้เรียนสามารถอธิบายการบริหารจัดการดำเนินงานอาชีพในรูปแบบครอบครัว/วิสาหกิจชุมชนได้ 3.3ผู้เรียนสามารถทำบัญชี คัดต้นทุน การตั้งราคาขายได้	3.1ทุน -การหาแหล่งทุน -การระดมทุน 3.2การบริหารจัดการ -อุตสาหกรรมในครอบครัว *ความหมายและความสำคัญ -วิสาหกิจชุมชน *ความหมายและความสำคัญ *ความแตกต่างของอุตสาหกรรมในครอบครัวกับวิสาหกิจชุมชน -การวางแผนการผลิต *การเตรียมวัสดุในการผลิต *การสำรวจความต้องการของตลาด -การจัดทำบัญชี *บัญชีรายรับรายจ่าย *บัญชีต้นทุน *บัญชีกำไรขาดทุน	3.1 ศึกษาดูงานสถานประกอบการทางการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า ศึกษาประเด็น การควบคุมคุณภาพการผลิต และการตลาด 3.2วิทยากร/ภูมิปัญญาให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการตลาด การประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า 3.3ฝึกปฏิบัติจัดทำแผนการกระจายสินค้าและการประชาสัมพันธ์ 3.4 ฝึกปฏิบัติการจดบันทึกต้นทุนกำไร และการศึกษาภาวะการแข่งขันในตลาดการทำไม้กวาดดอกหญ้า	3	

7. สื่อการเรียนรู้

- 1.สื่อเอกสารความรู้ด้านการทำไม้กวาดดอกหญ้า
- 2.ผู้รู้/ภูมิปัญญา
- 3.วัสดุที่นำมาใช้ในการฝึกปฏิบัติ
- 4.ตัวอย่างไม้กวาดดอกหญ้าแบบต่างๆ

8. การวัดและประเมินผล

1. การทดสอบความรู้ด้านทฤษฎี ก่อนการเรียนรู้ ระหว่างการเรียนรู้ และหลังจบการเรียนรู้
2. การสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วม
3. การประเมินผลการศึกษาปฏิบัติได้จริง
4. การประเมินผลงานในเชิงประจักษ์

9. เงื่อนไขการจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

10. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลักจบหลักสูตร

-

11. การเทียบโอน

-

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร

(นายอุดมโชค สิทธิศักดิ์)

ครู กศน.ตำบลวังลึก

ลงชื่อ..........

(นางสาวศุภรัตน์ คงที)

หัวหน้างานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายกรกฤษ ชัยังกูรวงศ์.)

ครู

รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบ้านด่านลานหอย